

۱۵۰۳۷۱۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

روش تحقیق

(دستورالعمل‌های تنظیم پروپزال در حوزه مدیریت)

تألیف:

دکتر بهناز خوش طینت

(استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد بوئین زهرا)

دکتر ابوالفضل شاه آبادی

(دانشیار دانشگاه بوعلی سینا)

سرشناسه

خوش طینت، بهناز (۱۳۵۳)

عنوان و پدیدآور : روش تحقیق (دستورالعمل های تنظیم پروپزال در حوزه مدیریت)/تالیف:

دکتر بهناز خوش طینت و دکتر ابوالفضل شاه آبادی.

مشخصات نشر

تهران: نور علم.

مشخصات ظاهری

۱۴۰ص. : نمودار، مصور.

شابک

۹۷۸-۶۰۰-۱۶۹-۲۴۰-۶

وضعیت فهرست نویسی : براساس اطلاعات فیبا (فهرستنویسی پیش از انتشار).

موضوع

مدیریت - روش شناسی.

موضوع

مدیریت - تنظیم پروپزال.

شناسه افزوده

خوش طینت، بهناز، ۱۳۵۳، مولف.

شناسه افزوده

شاه آبادی، ابوالفضل؛ ۱۳۴۷، مولف.

رده بندی کتبی

۹۱۳۹۶ / ۵۹ / ۴ / HD

رده بندی یو پی

۶۵۸/۰۰۸

نشر نور علم: تهران - خیابان - خ ۱۲ فروردین - نبش نظری - پ ۹۸ - - تلفن: ۶۶۴۰۵۸۹۴ و ۶۶۴۰۵۸۸۰

۰۹۱۲۳۳۳۴۲۲۹ @nooreelm@yahoo.com فروشگاه در تهران: دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران

عنوان: روش تحقیق (دستورالعمل های تنظیم پروپزال در حوزه مدیریت)

تالیف: دکتر بهناز خوش طینت و دکتر ابوالفضل شاه آبادی

ناشر: نور علم

شمارگان: ۵۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۶۹-۲۴۰-۶

نوبت چاپ: اول بهار ۱۳۹۶.

چاپ و صحافی: الغدير

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

فروشگاه در تهران: دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران پایگاه اینترنتی: www.nooreelm.com

موبایل کار: در صورت عدم دسترسی به کتابهای این انتشارات، از طریق تماس با شماره زیر
کتابها با پست به تمام نقاط ایران ارسال می شود. ۰۹۱۲۳۳۳۴۲۲۹

فهرست مطالب

پیشگفتار

مقدمه

۹	
۱۱	
۱۱	۱- انتخاب اساتید راهنما و مشاور
۱۱	۲- تهیه فرم پروپزال (طرح تحقیقی/پیشنهادی)
۱۲	۳- انتخاب موضوع پروپزال
۲۵	۴- انتخاب مقالیه‌ها، بایه
۳۰	۵- بیان مسئله
۳۲	۶- اهمیت موضوع تحقیق
۳۴	۷- ضرورت موضوع تحقیق
۳۵	۸- مدل مفهومی تحقیق
۴۳	۹- فرضیه‌های تحقیق
۴۶	۱۰- اهداف تحقیق
۴۹	۱۱- نوآوری تحقیق
۵۲	۱۲- پیشینه تحقیق
۵۸	۱۳- روش‌های گردآوری اطلاعات
۶۱	۱۴- ابزار گردآوری اطلاعات
۶۳	۱۵- جامعه آماری
۶۵	۱۶- مفهوم نمونه و حجم نمونه
۶۹	۱۷- منابع و مواخذ

پیشگفتار

نوشتن پایان‌نامه دانشجویی توسط موسسات و افرادی متخصص امری ضد-اخلاقی و ضدعلمی است.

(قاسم جعفری، ریپ‌دوم کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس)^۱

با توجه به افزایش روزافزون تعداد دانشجویان کارشناسی ارشد مدیریت در دانشگاه‌ها تجارت غیراخلاقی پروپزال‌نویسی و پایان‌نامه‌نویسی از رونق کم‌نظیری برخوردار شده است. با اینکه این امر از لحاظ قانونی و حقوقی جرم محسوب می‌شود^۲، ولی با گشت و گذاری کوتاه در میدان انقلاب و کوچه‌های منتهی به آیت‌الله و با شخص‌روبروی دانشگاه تهران، حجم زیاد تبلیغات فریبده و پوستره‌های خوش‌رنگ و لعاب و برگه‌های تبلیغاتی که از زمین و آسمان فرو می‌ریزد، نشان از فعالیت آشکار و بی‌پروای تاجران سوداگران این تجارت پرسود دارد^۳. تجارت فریبده‌ای که دانشجویان را تا جایی اغوا می‌کند که حاضرند پول‌های کلان بابت آن بپردازند. این امر دلایل بی‌شماری دارد که بررسی آنها در این مقاله نمی‌گنجد.

توسعه روزافزون این وضعیت اسفبار از یک سو، و اشاره مقام معظم رهبری مبتنی بر شعار امسال (اقتصاد مقاومتی تولید و اشتغال)، که دانشگاه‌ها را موظف به تولید علم می‌نماید، از سوی دیگر، نویسندگان کتاب حاضر را بر آن داشته است که ضعف موجود در این راستا را پوشش داده و با یاری رساندن به دانشجویان تحصیلات تکمیلی برای تنظیم پروپزال پایان‌نامه

^۱ مصاحبه اختصاصی با ایلنا، اسفندماه ۱۳۹۴

^۲ به پیوست ۷ مراجعه شود.

^۳ به نقل از پایگاه خبری تحلیلی انتخاب (Entekhab.ir)

مقطع کارشناسی ارشد و رساله دکتری و همچنین محققان جهت تنظیم طرح پیشنهادی پروژه-های تحقیقاتی، کمک به گسترش شیوه‌های صحیح تحقیق در مرزهای دانش کشور نموده و نقش خود را در این زمینه، با ارائه کتاب حاضر به خوبی ایفا کنند.

به همین دلیل نویسندگان بر آنند با بیان جملات بسیار ساده به یاری دانشجویان شتافته و کمک نمایند که اعتماد آنان به توانایی‌های خود افزایش یابد. در این کتاب از جملات کلیشه‌ای و بعضاً نامفهوم استفاده نمی‌شود. اگر نیاز به توضیحات بیشتر در ارتباط با موضوعی احساس گردد، نویسندگان آن را در پیوست‌های کتاب ذکر خواهند کرد. با مطالعه کتاب حاضر، دانشجویان به سادگی توانایی لازم را برای نوشتن پروپزال بدست خواهند آوردند. در این کتاب مراحل آماده‌سازی و نوشتن یک پروپزال علمی به روش کاملاً تجربی شرح داده می‌شود. منظور از روش تجربی، بیان تجربیات نویسندگان هنگام تهیه پروپزال و پایان‌نامه دکتری، در قالب توضیحات و سوالات مثال‌های قابل درک، است. همانگونه که یک معلم در کلاس درس به تدریس می‌پردازد، در کتاب حاضر نویسندگان با بیان محاوره‌ای، دانشجویان عزیز را مخاطب قرار داده و نحوه نگارش و ساخت‌های موجود در پروپزال را به سادگی توضیح می‌دهند. بطوری که دانشجویان با رعایت نمودن نکات مورد نظر، به راحتی از عهده نگارش پروپزال‌های خود برآمده و از صرف هزینه‌های گزاف برای این راه قطعاً خودداری خواهند کرد.

مقدمه

برای پیشبرد مناسب هر تحقیق علمی، دسترسی به چارچوب‌های مناسب تحقیق الزامی است. طراحی تحقیق به نوع و دامنه اهداف، طبیعت مسأله مورد بررسی و روش‌های مناسب برای پیشبرد آن بستگی دارد. در حقیقت برای طراحی مناسب یک تحقیق باید توجه کرد که هر طرح تحقیقی^۴ شامل اجزایی است که چشم‌پوشی حتی از یکی از آنان موجب کامل نشدن طرح تحقیق می‌گردد در ذیل مراحل آماده سازی و نوشتن یک پروپزال^۵ علمی به روش کاملاً تجربی و ساده برای تنظیم پروپزال، پان نامه دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد و رساله دکتری و طرح پیشنهادی پروژه‌های تحصیلاتی مطرح داده می‌شود.

۱- انتخاب اساتید راهنما و مشاور

لازم است دانشجویان محترم قبل از هر اقدامی در راستای تهیه پروپزال، استاد راهنمای خویش را انتخاب نموده و با مشورت ایشان، نگارش پروپزال را آغاز نمایند. انتخاب اساتید راهنما و مشاور به عهده دانشجویان است توجه: حداکثر امکان اساتیدی را انتخاب بفرمائید که رزومه تحصیلی و تجربیات آموزشی ایشان با گرایش شما منطبق باشند.

۲- تهیه فرم پروپزال (طرح تحقیقی/پیشنهادی)

^۴ Proposal

^۵ با توجه به آنکه کلمه پروپزال در میان دانشجویان رایج‌تر از طرح تحقیقی/پیشنهادی است، در طول کتاب از کلمه پروپزال استفاده خواهد شد.

بهتر است قبل از هرکاری فرم پروپزال^۶ خود را تهیه نمایید و با بررسی بخش‌های مختلف آن متوجه شوید که با چه مباحث روبرو هستید. دقت بفرومائید هیچ گونه فرم پروپزال واحد و یکسانی وجود ندارد و دانشگاه‌های مختلف بر اساس صلاحدید گروه مربوطه اقدام به طراحی فرم پروپزال می‌نمایند. دقت کنید فرم پروپزال برای رشته‌های مختلف، متفاوت است. قطعاً پروپزال رشته‌های علوم انسانی با پروپزال‌های رشته‌های فنی-مهندسی یکسان نیست. دانشجویان محترم می‌بایست با مراجعه به پایگاه،/سایت دانشگاه خود، وارد قسمت تحصیلات تکمیلی شده و فرم پروپزال مربوط به رشته/گروه خود را دانلود بفرمایند. توجه داشته باشید فرم پروپزال در قالب یک فایل ورد در پایگاه/سایت دانشگاه‌ها وجود دارد و قسمت‌های مختلف آن را باید تکمیل کرد. اگر مردادی که مستقیماً ذکر شده است باید دستنوشته باشد.

۳- انتخاب موضوع پروپزال

انتخاب موضوع پروپزال، شاید مهم‌ترین گام در نوشتن آن است، در حالی که بسیاری از دانشجویان کارشناسی ارشد به هنگام انجام این مهم، به شدت سرگردان و نامطمئن عمل می‌کنند. به این منظور لازم است به چندین نکته اساسی کاملاً دقت شود.

^۶ در پیوست شماره ۱ نمونه یک پروپزال ارائه شده است. توجه داشته باشید طراحی پروپزال‌های دانشگاه‌های مختلف با یکدیگر تفاوت دارد. ولی اصول و بخش‌های کلی آن تقریباً یکسان است.

۳-۱- زمان انتخاب موضوع پروپزال (پایان‌نامه)

با توجه به حجم زیاد دانشجویان مشغول به تحصیل در مقطع کارشناسی ارشد، بسیاری از دانشجویان از ترم اول و یا ترم دوم به جستجوی موضوع پایان‌نامه می‌پردازند که این کار یک مشکل اساسی دارد^۷ و آن اینست که این دسته از دانشجویان عزیز با مفاهیم و دروس تخصصی گرایش تحصیلی خود هنوز آشنا نیستند. آشنایی با دروس اختصاصی هر گرایش، موجب شکل‌گیری ایده‌های مناسبی از انتخاب موضوع پایان‌نامه، در ذهن دانشجو می‌شود. دانشجویان کارشناسی ارشد با هر رشته و گرایشی، مثلاً مدیریت بازرگانی-گرایش بازاریابی، در ترم سوم با دروس تخصصی همانند مدیریت استراتژیک بازاریابی، مدیریت ارتباطات مشتری و عملکرد بازاریابی، بازاریابی صنعتی و خدمات، اصول مذاکرات، مکاتبات و قراردادهای تجاری آشنا می‌شوند که مباحث مرتبط با هر درس می‌تواند ایده‌های بسیار جالبی در ارتباط با انتخاب موضوع پایان‌نامه در اختیار آنان قرار دهد. البته باید توجه داشت یکی دیگر از دروس بسیار الهام‌بخش در رشته‌های کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی، درس "مدیریت رفتار مصرف‌کننده" است که در برخی از دانشگاه‌ها در ترم دوم و در برخی دیگر در ترم سوم ارائه می‌گردد. منجم این درس برای دانشجویان کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی-گرایش بازاریابی بسیار مفید است. برخی از صاحب‌نظران اعتقاد دارند به دلیل تعدد دانشجویان کارشناسی ارشد مدیریت و ناکافی بودن اساتید راهنما و همچنین بسترسازی برای نگارش

^۷ باید توجه داشت به دلیل افزایش تعداد دانشجویان کارشناسی ارشد مدیریت و تعداد ناکافی اساتید راهنما، عقیده عمومی بر این است که انتخاب استاد راهنما و نوشتن پروپزال در ترم دوم اقدام بسیار مناسبی است.

پایان‌نامه‌ایی بی نقص، انتخاب استاد راهنما در ترم دوم و حتی ترم اول اقدام درستی است.

اگر در زمره دانشجویانی هستید که دستاوردهای حاصل از پایان نامه کارشناسی ارشدتان، برایتان اهمیت دارد (مخصوصاً در قالب یک مقاله علمی-پژوهشی)، و همچنین اعتقاد دارید که نتیجه حاصل از تحقیقات شما می‌تواند به رفع مشکلات موجود کمک نماید، حتماً استاد راهنمای خویش را در ترم اول و دوم تحصیل، انتخاب نمایید.

۲-۳- مهم‌ترین معیار برای انتخاب موضوع پایان‌نامه

مهم‌ترین معیار آنست که می‌توان از آنان برای انتخاب موضوع پایان‌نامه استفاده کرد عبارتند از:

✓ استفاده از نظرات و تجارب استاد راهنما، با در نظر داشتن اشراف ایشان به موضوعات، مشکلات و چالش‌های موجود.

✓ استفاده از بخش پیشنهادها در پایان‌نامه‌های دفاع شده (دقت داشته باشید با در نظر داشتن قوت و ضعف پایان‌نامه، قسمت پیشنهادها همیشه از بار علمی لازم، برخوردار نیست. به همین دلیل برای استفاده از آن، بسیار دقت بفرمائید).

✓ استفاده از اولویت‌های پژوهشی سازمان‌های دولتی و موسسات خصوصی.

✓ عناوین مستخرج از تئوری‌ها و نظریه‌های مرتبط.

✓ استفاده از متون درسی و مجله‌های تخصصی.